

PLA D'ACOLLIMENT LINGÜÍSTIC I CULTURAL (PALLIC)

IES S'ARENAL

APROVAT PEL CLAUSTRE EN DATA 17/10/2018

0.- Índex

0.- Índex	1
1.- Presentació	2
2.- Definició	2
3.- Objectius	3
4.- Tipus d'alumnat	4
5.- Perfil del professorat que impartirà la docència a l'AIT	4
6.- Pla d'acolliment lingüístic i cultural	4
7.- Comissió d'incorporació tardana	5
8.- Funcions del professor tutor	5
9.- Permanència en el grup	6
10.- Ingress en el programa	6
11.- Temporització	6
12.- Metodologia	7
13.- Continguts treballats	7
14.- Avaluació	8

1.- Presentació.

El PALIC s'ha de fonamentar amb els principis lingüístics, culturals i socials següents:

1. La llengua catalana, pròpia de les illes Balears, és llengua vehicular de l'ensenyament i de cohesió social a les Illes Balears. És també la llengua instrumental de la majoria de matèries d'estudi al llarg de l'educació secundària obligatòria i postobligatòria d'acord amb el que disposa el Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.

2. L'acolliment i la inclusió escolar de tot l'alumnat d'incorporació tardana ha de ser una de les prioritats dels centres educatius, per la qual cosa s'han de promoure actuacions que permetin un acostament afectiu i emocional de l'alumnat d'incorporació tardana al currículum, a la vida del centre i a l'entorn proper, en un context d'escola inclusiva.

3. El centre educatiu és un espai privilegiat, i a vegades únic, on l'alumnat d'incorporació tardana pot conèixer la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i adquirir les habilitats bàsiques per a la comunicació que li permetran l'accés a qualsevol disciplina del món del coneixement.

4. Constitueix una finalitat del PALIC la capacitació dels alumnes d'incorporació tardana per a la realització de tasques, activitats i processos que han de desenvolupar en la vida quotidiana, així com la capacitació per assolir la competència lingüística en llengua catalana que els permeti aprofitar el currículum propi del curs al qual estan inscrits.

Així es pretén atendre l'alumnat no catalanoparlant d'incorporació tardana que arriba cada any al centre amb l'objectiu de garantir la seva integració lingüística a través de l'aprenentatge de la llengua catalana i d'una aproximació a aquesta cultura. L'AIT (alumne d'incorporació tardana) necessita d'un tractament lingüístic específic i intens per tal de poder aconseguir la seva integració lingüística, acadèmica i social, amb l'objectiu de poder incorporar-se en un període breu de temps al ritme normal d'escolarització en classes impartides en català.

2.- Definició.

El PALIC es planteja com un projecte de centre per intentar donar sortida a la particular situació que presenta un determinat sector del nostre alumnat, i que s'organitzarà en forma d'agrupament de suport lingüístic fora de l'aula ordinària, aula d'acollida lingüística.

No es tracta d'un projecte limitat al Departament de Llengua Catalana, sinó que afecta tota la comunitat educativa. En conseqüència el seu àmbit d'actuació no es pot reduir a l'aula; s'ha d'estendre al grup de referència, a l'equip educatiu, a l'acció tutorial, a la directiva, al departament d'Orientació i, en general, a tots els membres de la comunitat educativa que tinguin contacte amb aquests alumnes.

L'aula d'acollida lingüística és una unitat flexible on s'incorporen de forma completament voluntària els alumnes que arriben al nostre sistema educatiu a començament de curs o en el seu transcurs desconeixent-ne la cultura i la llengua i en alguns casos també l'organització escolar.

El currículum específic que s'hi treballa es fonamenta en l'adquisició de les habilitats lingüístiques. Es parteix, a més, de la concepció segons la qual la llengua és l'instrument per accedir als altres aprenentatges, el vehicle que permetrà encarar els continguts bàsics de les àrees del taller, que seran treballats de forma interdisciplinària.

3.- **Objectius.**

Els objectius del programa són aconseguir que els alumnes d'incorporació tardana:

a) Aprenguin a expressar en català les formes lingüístiques dels conceptes que tenen interioritzats en la seva llengua materna i desenvolupin el llenguatge amb adequació al context on són inserits, per tal de no reduir els aprenentatges per desconeixement de l'idioma i augmentar les competències lingüístiques que els permetin la realització de tasques acadèmiques i socials.

b) Reconeixin les característiques culturals personals i les que defineixen tant la cultura pròpia de les Illes Balears com d'altres de l'entorn.

c) Desenvolupin les habilitats lingüístiques i socials necessàries per a la interacció amb els altres companys i amb les persones adultes.

d) Incrementin el seu sentit de pertinença a una cultura nova, com és la del territori que els acull, i integrin al seu patrimoni personal els trets definitoris d'aquesta cultura, assumint-ne la incorporació com un enriquiment de les seves possibilitats personals com a membres de la societat de les Illes Balears.

e) Estiguin en condicions d'adquirir la competència comunicativa corresponent al nivell A2 de llengua, definit al Marc Europeu Comú de Referència (MERC) i les funcions comunicatives bàsiques (oracions bàsiques, expressions, grups de paraules i recursos de la llengua) per fer possible la comunicació d'informacions en situacions freqüents i quotidianes.

f) Puguin assolir els objectius de les diferents matèries sense els impediments ocasionats pel desconeixement de les llengües oficials.

g) S'aproximin a les característiques culturals de les Illes Balears.

4.- Tipus d'alumnat.

Aquest projecte s'adreça a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu de les Illes Balears, amb mancances en l'ús de la llengua catalana (alumnat no catalanoparlant d'incorporació tardana).

El perfil d'aquests alumnes, en principi, serà heterogeni ja que provenen de diferents països, la qual cosa pot implicar realitats socials, culturals, religioses i econòmiques de caràcter ben divers.

Amb la idea de respectar l'esperit d'atenció individualitzada i intensiva que defineix aquest projecte, el nombre d'alumnes que podran coincidir al projecte serà d'un mínim de 6 i d'un màxim de 14.

5.- Perfil del professorat que impartirà la docència a l'AIT.

Mentre l'AIT romangui a l'aula d'acollida lingüística, durant un sis períodes lectius setmanals, la docència d'aquesta aula dependrà d'un professor del departament de Llengua catalana i amb desdoblament del grup en dos dels sis períodes lectius.

La resta de l'horari de l'alumne, mentre estigui al grup de referència, dependrà dels professors de l'equip educatiu del grup de referència; i, en qualsevol cas, s'ha de garantir el procés d'avaluació de l'alumnat d'incorporació tardana amb les adaptacions curriculars necessàries de les matèries pertinents.

6.- Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural.

La desconexió de la nostra realitat cultural, lingüística i en alguns casos també educativa i social requereix l'elaboració d'un pla d'acollida per a l'AIT per tal de garantir-ne la seva integració.

Aquest pla es posarà en marxa just en el moment en què l'AIT entri en contacte amb el centre en el procés d'inscripció o de formalització de matrícula. Una vegada que l'alumne hagi estat detectat pel personal de secretaria, se li passarà un qüestionari la resolució del qual ens facilitarà les primeres dades (edat, escolarització anterior, país d'origen, país o països de residència abans d'arribar a Mallorca, llengües que coneix, grau de coneixement de les llengües oficials de la nostra comunitat, telèfons de contacte amb els pares, etc.).

A partir d'aquest moment i de manera simultània es posaran en marxa dos processos: d'una banda, cita amb els pares per tal de presentar-los i explicar-los el projecte que el centre els ofereix i, de l'altra, entrevista amb l'AIT amb el mateix objectiu. S'intentarà que aquesta situació es resolgui el més aviat possible; mentrestant, l'AIT romandrà amb el grup de referència.

L'AIT quedarà amb el grup de referència si la família no dona el vist-i-plau a la seva incorporació al projecte.

Des del moment que la família hagi signat el consentiment per a l'ingrés a l'aula, l'AIT passarà a dependre del professor-tutor del taller que, de manera coordinada amb el tutor del grup de referència i amb la resta de l'equip educatiu, se n'encarregarà de l'acolliment, de la docència i del seguiment.

7.- Comissió d'Incorporació Tardana.

Estarà formada pel Cap d'Estudis, l'orientadora i el professorat de l'aula d'acollida lingüística.

Les seves funcions seran les següents:

- Planificar i desplegar mesures per al tractament educatiu dels AIT.
- Coordinar i orientar l'atenció específica que han de rebre aquests alumnes en incorporar-se a l'aprenentatge als cursos corresponents.
- Proposar, prèvia selecció, els alumnes susceptibles de ser atesos que no compleixin els requisits d'incorporació tardana automàtica al programa.
- Donar les orientacions oportunes per realitzar les adequacions curriculars pertinents a aquests alumnes per a una correcta avaluació en cada una de les àrees.
- Mantenir contactes periòdics amb les famílies.
- Establir la dotació econòmica necessària per al funcionament d'aquesta aula-taller.

8.- Funcions del professor-tutor.

- Entrevistar-se amb els alumnes i les seves famílies per aproximar-los al projecte, per tal d'aconseguir-ne l'autorització.
- Presentació del centre i informació sobre el seu funcionament, així com dels espais i dels horaris propis de l'AIT.
- Informació a la resta de l'equip educatiu de les característiques de l'AIT i de l'enfocament pedagògic que s'hi ha d'establir. L'AIT sempre es reincorporarà al grup de referència amb un informe que reflectesqui els coneixements adquirits de Llengua Catalana.
- Avaluar l'alumne durant la seva estada a l'aula d'acollida lingüística.

9.- Permanència en el grup.

Tenint en compte l'objectiu del programa, la transitorietat ha de definir el pas de l'AIT pel taller per tal de poder reincorporar-se al seu grup de referència el més aviat possible. La durada de la mesura organitzativa de suport lingüístic fora de l'aula ordinària no podrà ser superior als nou mesos.

10.- Ingrés en el programa.

Aquest programa és de caràcter completament voluntari, la qual cosa suposa que l'alumne en forma part perquè tant ell com la seva família han considerat que era el més adequat. De fet, a la primera entrevista que es fa amb els pares i l'AIT ambdós signen un document d'acceptació. Aquesta decisió implica haver acceptat els dos únics requisits que l'AIT haurà de respectar durant la seva estada a l'aula d'acollida lingüística: d'una banda, la demostració constant de tenir voluntat d'aprendre i, de l'altra, el respecte en tot moment de les normes de convivència. En cas contrari, després d'haver-se reunit la Comissió d'Incorporació Tardana, es podria decidir la suspensió de la permanència de l'AIT al projecte.

11.- Temporització.

La presència de l'AIT a l'aula d'acollida lingüística serà de 6 hores, tot i que aquest nombre es pot començar a reduir en qualsevol moment en funció dels progressos de cada un dels alumnes o per raons pedagògiques basades en agrupacions entre els alumnes per treballar de manera intensiva aspectes concrets del currículum específic. Sempre qualsevol decisió al respecte serà informada a l'equip educatiu.

Aquestes hores s'organitzaran, segons cada un dels cursos, de la manera següent:

A 1r d'ESO:

- 3 hores de Llengua catalana
- 2 hores de Ciències socials
- 1 hora de Biologia i geologia

A 2n d'ESO:

- 4 hores de Llengua catalana
- 1 hores de Ciències socials
- 1 hora de Física i química

A 3r d'ESO:

- 4 hores de Llengua catalana
- 1 hora de Ciències socials
- 1 hora de Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats

A 4t d'ESO:

3'5 hores de Llengua catalana
0'5 hora de Llengua castellana
2 hores de Ciències socials

L'alumnat d'incorporació tardana estarà als grups C del seu nivell respectiu. Els agrupaments es faran per nivells educatius, segons la quantitat d'alumnes de cadascun d'ells i es faran dos agrupaments.

Per experiència adquirida durant els darrers anys, els grups C on es dirigeix l'alumnat AIT haurien de ser menys nombrosos pel fet que durant el curs s'hi van incorporant. D'aquesta manera s'evitarien problemes d'horaris perquè hi hagués alumnat dins altres cursos (D, E...)

Una hora setmanal es dedicarà a tutoria i les restants s'utilitzaran per a l'adquisició de la competència comunicativa en llengua catalana i el coneixement de la cultura pròpia del territori.

Es treballarà un currículum específic a partir dels currículums oficials de llengua catalana. El material que utilitzarà l'alumnat serà bàsicament fotocòpies i fitxes preparades per al professor-tutor.

12.- Metodologia.

La metodologia del suport lingüístic ha de tenir fonamentalment un enfocament comunicatiu, que vinculi els continguts a les motivacions, interessos i característiques personals dels alumnes amb activitats que tinguin una intenció comunicativa i en què la llengua sigui l'eina d'interacció fonamental i no un objectiu en si mateixa.

El suport lingüístic per a l'alumnat d'incorporació tardana ha de fomentar l'ús del treball cooperatiu, l'aparellament lingüístic, l'organització dels aprenentatges de manera globalitzada, l'existència d'activitats funcionals, el foment del treball cooperatiu i l'establiment de relacions personals positives, que fomentin la comprensió i l'expressió lingüística, especialment de caràcter oral.

El discurs del professorat de suport lingüístic i la seva forma d'expressió ha de cercar adaptar-se a les habilitats comunicatives del seu alumnat i ha d'incorporar activitats en forma de reptes i tasques, així com propostes metodològiques basades en centres d'interès o projectes, a més de fomentar la participació activa de l'alumnat a l'aula i al centre.

I tot això amb la finalitat que l'alumne pugui fer el seguiment de les altres matèries en aquesta llengua i arribar a ser autònom en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

13.- Continguts treballats.

Els continguts del PALIC des del plantejament lingüístic seran els següents:

- Els recursos lingüístics que permetin als alumnes d'incorporació tardana interactuar en les situacions habituals de l'institut.
- Les habilitats relacionades amb la comprensió i l'expressió orals i escrites.
- El vocabulari clau relacionat amb els àmbits de coneixement.

Els continguts del PALIC des del plantejament intercultural seran els següents:

- El bagatge lingüístic i cultural dels alumnes d'incorporació tardana.
- El respecte a la diferència en un marc de valors comuns.
- El desenvolupament d'identitats múltiples.
- El reconeixement de les característiques que defineixen tant la cultura pròpia de les Illes Balears com d'altres de l'entorn.

Així es treballaran els aspectes següents:

- Salutacions i presentacions personals
- Els colors
- El temps atmosfèric i la divisió del temps horari
- L'escola
- La casa
- La família
- Els aliments
- La roba
- Els animals
- La ciutat
- Els oficis

Tot i que la finalitat primera del projecte s'encamini a l'adquisició de les habilitats orals, no s'ha de deixar de banda el nivell que l'AIT pot arribar a adquirir en les habilitats escrites ja que a mesura que progressa en el coneixement de la llengua, l'estudi de la gramàtica, de l'ortografia i d'altres aspectes generals de la llengua també es manifesta en aquests àmbits.

A més de treballar dins l'aula, per tal d'afavorir l'apropament d'aquests alumnes a la cultura i els costums del nostre territori és important al llarg del curs fer diferents sortides representatives:

- Visita a diferents mercats de l'illa
- Recorregut pel centre històric de Palma, Castell de Bellver

- Itinerari de Betlems per Nadal
- Excursió a indrets emblemàtics de Mallorca: Sóller, Valldemossa, Banyalbufar, Galatzó...

14.- **Avaluació.**

Els alumnes d'incorporació tardana que participen al PALIC disposaran de les adaptacions curriculars pertinents, les quals l'equip docent revisarà a cada sessió d'avaluació, amb la intenció de facilitar-los l'obtenció de la titulació corresponent.

El resultat de l'avaluació d'aquests alumnes és consensuarà entre el docent de la matèria del grup ordinari de l'alumne, que té la responsabilitat del procés avaluatiu, i el docent de suport lingüístic, i s'introduirà al GestIB i consignat que s'ha fet amb l'adaptació curricular corresponent.

Així mentre l'AIT romangui al programa, al seu butlletí de notes li apareixerà la nota de PALIC a les àrees afectades pel programa: Llengua catalana i Ciències socials.

Una vegada finalitzat el període màxim de nou mesos de suport lingüístic fora de l'aula ordinària els alumnes d'incorporació tardana acollits al programa seguiran el mateix procés d'avaluació que la resta d'alumnes del seu grup ordinari de referència, llevat que sigui necessària la seva continuació en el PALIC (dins de l'aula ordinària) o que presenti altres necessitats específiques; en aquest cas, serà avaluat d'acord amb els procediments establerts per a l'alumnat amb necessitats educatives.